

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

11 februarie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecătorii – Elena Covalenco, Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 14 iulie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2014 de avocatul Adrian Lebedinschi în numele inculpatului

Caț Mihail Ion, născut la 15 octombrie 1980, originar din s.Bacioi, domiciliat în s.Brăila, com.Bacioi, mun.Chișinău, str.Dacia 6.

Termenul examinării cauzei:

1. 10.04.2013 - 14.07.2014 - prima instanță,
2. 20.08.2014 - 23.10.2014 - instanța de apel,
3. 16.01.2014 - 11.02.2015 - instanța de recurs.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 14 iulie 2014, Caț Mihail a fost condamnat în baza art.152 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal la amendă în mărime de 250 unități convenționale.

Acțiunea civilă a părții vătămate Culinca Ruslan a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru pronunțarea sentinței, instanța a constatat că Caț Mihail, la 21 februarie 2013, aproximativ la ora 15.00, avînd scopul vătămării integrității corporale a altei persoane, aflîndu-se pe teritoriul pieței „Evrica” din str.Burebista 110, mun.Chișinău, i-a aplicat cet.Culinca Ruslan lovituri în regiunea capului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.677/D din 01.04.2013, vătămări corporale medii, sub formă de fractura corpului osului zigomatic pe dreapta fără deplasarea fragmentelor, fractura liniară a peretelui lateral al orbitei drepte, echimoză cu edem al țesuturilor moi adiacente la nivelul feței.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul L.Rusnac, partea vătămată și avocatul A.Lebedinschi în numele inculpatului, care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de R.Culinca, deoarece cea stabilită de prima instanță, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, este prea blîndă, fiind reținută incorect ca circumstanță excepțională, faptul că inculpatul are la întreținere doi copii minori, ce este o împrejurare de fapt, care nici într-un mod nu micșorează esențial gravitatea infracțiunii comise și consecințele acesteia;

- partea vătămată, casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art.152 alin.(1) Cod penal la pedeapsă reală cu

închisoarea, invocând blîndețea pedepsei, deoarece instanța nu a dat apreciere justă tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, încălcînd criteriile generale de individualizare a pedepsei, cu admiterea integrală a acțiunii civile, dispunîndu-se încasarea de la inculpat a prejudiciului material în sumă de 2366,17 lei și cel moral în sumă de 25000 lei;

- avocatul în numele inculpatului, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărîri de achitare a acestuia, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat, invocînd că din probele examinate în cadrul cercetării judecătorești rezultă că fapta de care este învinuit inculpatul a avut loc, dar nu a fost dovedit că aceasta a fost săvîrșită anume de inculpat; atît organul de urmărire penală, cît și instanța la baza sentinței de condamnare a pus declarațiile părții vătămate, care urmau a fi apreciate critic, din motiv că pe tot procesul penal sînt contradictorii, iar a martorilor A.Molceaniuc, I.Onica și R.Mereuță, dempotrivă urmau a fi apreciate ca veridice; neîntemeiat organul de urmărire penală a respins demersurile sale privind efectuarea unei expertize medico-legale în comisie a părții vătămate pentru a soluționa întrebările apărute cu privire la modalitatea apariției și originea leziunilor corporale, prin ce s-au încălcat prevederile art.6 CEDO; instanța incorect a admis acțiunea civilă, pe cînd urma a fi respinsă, din motiv că partea vătămată a anexat bonuri de plată ce nu au legătură directă cu vătămarea corporală, nefiind prezentate prescripțiile medicului, adică probe ce ar confirma legătura tratamentului cu presupusele acțiuni ale inculpatului, astfel probelor administrate la caz nu li s-a dat o apreciere obiectivă prin prisma prevederilor art.101 alin.(1), (4) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2014, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului A.Lebedinschi în numele inculpatului și admis apelul procurorului și al părții vătămate, casată sentința, și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Caț Mihail recunoscut vinovat în baza art.152 alin.(1) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare, iar în temeiul art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunîndu-se încasarea de la Caț Mihail în beneficiul lui Culinca Ruslan a prejudiciului material în sumă de 2366,17 lei și a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului M.Caț în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, care se confirmă prin probele acumulate pe dosar și cercetate în ședințele de judecată, și anume declarațiile părții vătămate R.Culinca, a martorilor Iu.Onica, A.Molceaniuc, care au indicat că partea vătămată a fost lovită anume de către inculpat, cît și materialele dosarului – procesele-verbale de sesizare despre săvîrșirea infracțiunii din 25.02.2013, de ridicare din 07.03.2013 a actelor medicale și a trei clișee radiografice, rapoartele de constatare medico-legală nr.809 din 22.02.2013, de expertiză medico-legală nr.67/D din 01.04.2013, probe care se racordă între ele și formează un ansamblu probatoriu, prin care se dovedește vinovăția inculpatului, și combat argumentele atît a inculpatului, cît și a avocatului, precum că M.Caț nu se face vinovat de comiterea faptei incriminate, de vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

La fel, instanța de apel a considerat că corect instanța a apreciat critic declarațiile martorului R.Mereuța, care a afirmat că a văzut cum partea vătămată a fost lovită de un necunoscut, dar nu de către M.Caț, deoarece aceste declarații vin în contradicție cu ale părții vătămate, care a declarat că în momentul aplicării loviturii acest martor nici nu s-a aflat în piață, precum și cu ale martorilor Iu.Onică și A.Molceaniuc, fiind date cu scopul de al proteja pe inculpat.

De asemenea, instanța de apel a constatat că inculpatul la urmărirea penală folosindu-se de dreptul său procesul nu a dat declarații, însă în instanță a pretins că partea vătămată a fost lovită de o terță persoană, afirmând că nu a anunțat despre faptul dat la urmărirea penală, fiindcă nu a fost citat în fața organului de urmărire penală pentru audieri, iar din procesele-verbale de audiere în calitate de bănuit, rezultă că nu a dat declarații deoarece a fost asistat de avocat din oficiu, de audiere în calitate de învinuit, unde a fost asistat de către avocatul ales, a invocat că nu a dorit a face declarații, ceea ce pune la îndoială veridicitatea declarațiilor acestuia, care nici nu a putut explica de ce partea vătămată a fost lovită de terță persoană și nu a putut indica semnalmamentele persoanei care pretinde că l-ar fi agresat pe R.Culinca.

Respins a fost și argumentul apărării, prin care se insistă că R.Culinca a primit leziuni corporale acasă prin lovire de un corp dur, fapt confirmat prin procesul de epicriză de examinare medicală de la Medpark, deoarece partea vătămată a lămurit că el a fost examinat nu de medicul S.Țîțari la 21.02.2013, ci la 22.02.2013 de către medicul A.Panfil, iar din procesul de epicriză din 22.02.2013 rezultă că R.Culinca a fost lovit de o persoană cunoscută la 21.02.2013 în jurul orei 15.00, iar faptul cauzării leziunilor corporale anume de către M.Caț este demonstrat prin probele administrate asupra cărora instanța nu are careva dubii, acestea vin în coroborare cu alte probe.

Referitor la stabilirea pedepsei inculpatului instanța de apel a conchis că, prima instanță greșit a aplicat inculpatului o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de lege, neținând cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, la caz nefiind stabilite circumstanțe excepționale, fiindcă cele reținute de instanță că inculpatul are la întreținere doi copii minori, nu constituie una excepțională, care putea fi reținută în seama inculpatului, acesta este una de fapt care putea fi considerată ca atenuantă, prin urmare nu va fi atins scopul principal, și anume prevenirea de comiterea a noi infracțiuni de către inculpat, reieșind din faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, nu s-a căit de cele comise, nu a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, dimpotrivă prin orice metode a încercat să evite răspunderea penală pentru fapta comisă.

În concluzie, instanța de apel, a indicat că, la caz, lipsesc careva temeieri de a aplica inculpatului prevederile art.79 Cod penal, însă reieșind din persoana acestuia, de gradul de pericol social al faptei comise, de posibilitatea de a atinge scopul de reeducare a acestuia, a considerat că nu este necesar ca inculpatul să execute pedeapsa reală cu închisoarea, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei cu stabilirea unui termen de probă în temeiul art.90 Cod penal.

Cît privește acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, instanța de apel a considerat că, prima instanță, just s-a condus de prevederile art.1422, 1423 Cod civil, concluzionând despre necesitatea admiterii acțiunii, dar greșit nu a dispus încasarea prejudiciului material și moral în folosul părții vătămate.

Prin urmare, instanța de apel reieșind din gravitatea suferințelor aduse părții vătămate, din personalitatea lui și a inculpatului, ținând cont de situațiile materiale ale părților și posibilitatea reală de executare a hotărîrii, a considerat oportun de a dispune încasarea în folosul părții vătămate a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei,

deoarece cel solicitat este exagerat, precum și prejudiciul material în mărimea solicitată, fiind confirmat prin probe.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul A.Lebedinschi în numele inculpatului care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6), Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat, invocînd că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea nu cuprinde motive pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, sub aspectul interpretării eronate a circumstanțelor de fapt care sînt în defavoarea inculpatului; instanța de apel nefondat a respins demersul său prin care a solicitat reluarea cercetării judecătorești, că neîntemeiat i-a fost refuzat în numirea unei expertize medico-legale în comise; instanța incorect a exclus în privința inculpatului prevederile art.79 Cod penal, considerînd că aflarea la întreținere a doi copii minori nu este o circumstanță excepțională și incorect a dispus încasarea prejudiciului material în sumă de 2366,17 lei în beneficiul părții vătămate, fără a-și argumenta soluția, în rest, invocînd aceleași motive ca și în apel descrise la pct.3 al prezentei decizii.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, ca temei de casare a hotărîrilor judecătorești este invocat art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Analizînd aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrilor judecătorești.

Totodată, după cum rezultă din conținutul recursului, de fapt, avocatul nu este de acord cu aprecierea probelor făcute de instanțele de fond considerînd că acestea incorect au apreciat declarațiile martorului R.Mereuță și înscrisurile din actele cauzei care, în opinia recurentului, confirmă nevinovăția inculpatului.

La acest capitol, Colegiul reține că, conform art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. În continuare, alin.(2) al acestei norme stipulează că instanța apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Esențiale, consideră Colegiul și stipulările alin.(3) al art.101 Cod de procedură penală, potrivit cărora nici o probă (indiferent cine o prezintă: partea acuzării ori partea apărării), nu are o valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată.

În concluzie, Colegiul constată, că instanțele de fond au cercetat toate probele prezentate de părți și le-au dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor adunate în cauză și care în ansamblul lor

au confirmat vinovăția inculpatului M.Caț în săvârșirea infracțiunii imputate. Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textele sentinței și deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Ambele instanțe de judecată au motivat concluzia de vinovăție a lui M.Caț și corect au calificat acțiunile dînsului în baza art.152 alin.(1) Cod penal, ca vătămare intenționat medie a integrității corporale și a sănătății, care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, descriind în amănunte circumstanțele și împrejurările aplicării loviturii părții vătămate, făcînd trimitere la declarațiile părții vătămate R.Culinca, a martorilor A.Molceaniuc și Iu.Onica, considerîndu-le veridice, pe motiv că ele se confirmă și prin alte probe existente în cauză, descrise amînunțit în hotărîrea primei instanțe, cît și în decizia instanței de apel (f.d.185-189, 55-64, v.2).

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția lui M.Caț, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta și-a motivat soluția adoptată, oferind răspunsuri la motivele apelului declarat de avocatul A.Lebedinschi, soluție expusă la pct.4.1. al prezentei decizii.

Prin urmare, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.413-415 Cod de procedură penală, astfel că decizia cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de avocat, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului declarat de avocat și argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel pe deplin le-a examinat, și, apreciind toate probele în ansamblu, s-a expus argumentat și detaliat asupra lor.

Neîntemeiat este și argumentul avocatului A.Lebedinschi că în cauză s-a comis o eroare de fapt, deoarece prin „eroare de fapt” se înțelege o greșită examinare a probelor administrate în cauză, în sensul că la dosar există o anumită probă, cînd în realitate aceasta nu există sau atunci cînd se consideră că un anumit act, un anumit raport de expertiză ar demonstra existența unei împrejurări, cînd în realitate din acest mijloc de probă reiese contrariul. Eroarea gravă de fapt presupune deci reținerea unei împrejurări esențiale fără ca probele administrate să o susțină sau o nereținere a unei astfel de împrejurări esențiale, deși probele administrate o confirmau, ambele ipoteze fiind rezultatul denaturării grave a probelor.

În acest context, Colegiul penal constată că nu există contradicție evidentă între cele reținute prin hotărîrea recurată și conținutul probelor administrate, starea de fapt reținută nefiind consecința unei denaturări evidente a probelor, ci rezultatul unei analize coroborate a acestora, astfel că decizia nu cuprinde vreun viciu sub aspect de fapt sau de drept material sau procesual.

Lipsit de temei este și argumentul avocatului, precum că instanța de apel nefondat a respins demersul său privind reluarea cercetării judecătorești și numirea unei expertize medico-legale în comisie, deoarece după cum rezultă din prevederile art.413 alin.(3) Cod de procedură penală, instanța, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în prima instanță și poate administra probe noi, însă după cum rezultă din

procesul-verbal al ședinței instanței de apel din 23.10.2014, atât inculpatul, cât și avocatul acestuia, fiind chestionați asupra întrebării date au declarat că nu au probe suplimentare, solicitând doar verificarea probelor ce au fost cercetate în prima instanță. La fel, prin încheierea din 09.10.2014, instanța corect a respins demersul avocatului de numire a unei expertize medico-legale în comisie și de audiere a medicului legist, deoarece, reieșind din întrebările ce au constituit demersul înaintat, răspunsurile la acestea se regăsesc în actele cauzei, și anume în epicriza de examinare medicală din 22.02.2013 și raportul de expertiză medico-legală nr.677/D din 01.04.2014, care a fost adus la cunoștință la acel moment învinuitului, cât și apărătorului A.Lebedinski, care nefiind de acord cu concluziile acestuia a solicitat efectuarea unei expertize suplimentare, care a fost respins de către procurorul L.Rusnac prin ordonanța din 03.04.2013, pe motiv că M.Caț a fost înștiințat despre dispunerea expertizei, având posibilitatea de a înainta experților întrebările invocate de avocat, însă la acel moment dînsul careva întrebări nu a avut, iar raportul de expertiză emis este unul complet (f.d.20-22, 26, 27, 29-30, 32, 33, v.1).

Neîntemeiat este și argumentul avocatului că în cauză s-a comis o eroare de fapt, deoarece prin „eroare de fapt” se înțelege o greșită examinare a probelor administrate în cauză, în sensul că la dosar există o anumită probă, cînd în realitate aceasta nu există sau atunci cînd se consideră că un anumit act, un anumit raport de expertiză ar demonstra existența unei împrejurări, cînd în realitate din acest mijloc de probă reiese contrariul. Eroarea gravă de fapt presupune deci reținerea unei împrejurări esențiale fără ca probele administrate să o susțină sau o nereținere a unei astfel de împrejurări esențiale, deși probele administrate o confirmau, ambele ipoteze fiind rezultatul denaturării grave a probelor.

În acest context, Colegiul penal constată că nu există contradicție evidentă între cele reținute prin hotărîrea recurată și conținutul probelor administrate, starea de fapt reținută nefiind consecința unei denaturări evidente a probelor, ci rezultatul unei analize coroborate a acestora, astfel că decizia nu cuprinde vreun viciu sub aspect de fapt sau de drept material sau procesual.

Temeiul invocat de recurent, precum că instanța de apel incorect a exclus în privința inculpatului prevederile art.79 Cod penal, nu poate servi drept motiv de casare a hotărîrii judecătorești.

În acest aspect, Colegiul penal reține că art.79 Cod penal, permite stabilirea pedepsei sub limita minimă prevăzută de norma penală în baza căreia este încadrată infracțiunea, luîndu-se în considerație circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrșirea infracțiunii, de persoana și comportarea acestuia în timpul și după săvîrșirea infracțiunii.

Din sensul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind persoana infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor, ori a persoanei inculpatului

Prin urmare, Colegiul penal constată că instanța de apel corect nu a reținut în seama inculpatului drept circumstanță excepțională aflarea la întreținerea acestuia a doi copii minori, deoarece circumstanța dată la care a făcut referire avocatul în recurs, face parte din categoria celor atenuante, care a fost reținută de către instanță la stabilirea pedepsei, care și-a motivat soluția în această parte și a stabilit inculpatului pedeapsa ce se încadrează în limita sancțiunii prevăzute de norma penală de care a fost recunoscut

vinovat, considerînd nerațional ca inculpatul să execute pedeapsa închisorii, fiind posibilă dispunerea suspendării executării ei pe un termen de probă de 2 ani.

Argumentată este soluția instanței de apel și în partea încasării prejudiciului material în sumă de 2366,17 lei în beneficiul părții vătămate, solicitată prin acțiunea civilă și care este confirmată prin bonurile anexate la actele cauzei (f.d.80-86).

Prin urmare, decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală. Alte probleme de drept care ar afecta hotărârile în cauză nu au fost invocate și nici nu se conțin în materialele dosarului.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrilor judecătorești, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul A.Lebedinschi în numele inculpatului, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Lebedinschi Adrian în numele inculpatului Caț Mihail, împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 14 iulie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2014, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 martie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu